

meghívni – mondja az elnök. – Nem tudom, hogy létezik-e olyan mérce, amellyel meg lehetne mérni e továbbképzések a hatékonyságát. Csak remélem, hogy az egyre nagyobb számban idelátogató kollégák, vagy a rokon szakmák képviselői, ha hétfőnként visszamennek irodáikba, nem üres kézzel térnek oda vissza. A szezonnyitó két előadás arra világított rá, hogy az Európai Unió csupán lehetőség, és csak annyit vehetünk el a javakból, amennyit hozzá is adtunk. Tudom, hogyha megtaláljuk az együttműködő partnereket az unión belül, akkor találunk a terveinkhez forrásokat is. A reflexeinkben, főleg annak a generációnak a reflexeiben, amely még az előző társadalmi struktúrában szocializálódott még az a gondolat él, hogy „puszira” adnak pénzt. Van egy jó haver a főnökségben, a cégnél, a megyénél, a minisztériumban, és majd elintézzük... De az Európai Uniótól teljes mértékben idegen ez a kalapozó, haverkodó, együtt vadászunk, majd ott megbeszéljük tempó. Az EU nagyon-nagyon körülmenyes. Akik a Nemzeti Kulturális Alapnál rendszeresen pályáznak, néha morognak, hogy milyen bonyolult papírokat kell kitölteni és, hogy mennyi igazolás, bizonylat kell. Én, mint adófizető állampol-

gár, nagyon örülök annak, hogy ez így van. Hogy az én adómra ennyire vigyáznak. A bonyolultság ötszörösen igaz az Európai Unióra. Az EU hivatalai rendkívül bürokratikusak, hála a jó Istennek. Alaposak és körültekintőek. Bizony EU-s pénzekre pályázni nagyon-nagyon fáradságos. Ezt meg kell tanulni, a mohácsi vész vagy más nemzeti sérelmek fölemlgetése az Európai Unió kapcsán nem értelmezhető. *Úgy gondolom, hogy az új kor egyik legnagyobb lépése az volt, hogy mi az unió részévé lettünk. A lehetőség a kezünkben van.*

Dragan Klaić markáns megfogalmazásai többeket megleptek, mintha egy berregő ébresztőóra szerepét vállalta volna magára... „ő bárhol van, ugyanilyen markáns, kissé provokatív nézeteket valló személyiség, aki mindenütt ugyanezzel a szenvedéllyel veti föl a közép-kelet európai országok és nemzetek problémáit – világosít föl Kovács Géza. – Hiszen túl jól ismeri nyilván a volt jugoszláv tagállamok helyzetét. Másfél évtizede Nyugat-Európában él. De előad a Közép-Európai Egyetemen, ahol találkozik grúz, örmény, azeri, bolgár és más egyéb nációk fiaival, lányaival is. Egy igazi européer, aki hat-nyolc nyelven folyékonyan beszél, beleértve a magyart is, és mert

Közép-Kelet Európából származott el, nagyobb empátiával nézi a mi problémáinkat, és sokkal nagyobb szeretettel bököd bennünket, hogy ébredjünk föl.”

Milyen folytatásra számíthatnak az érdeklődők? „Az elmúlt években valamilyen tematika köré csoportosítottuk ezeket a találkozásokat. Tavaly például az edukáció kérdéseit, a fiatalok, a sajátos társadalmi csoportok koncertterembe, színházterembe csábításának módjait vettük sorra – emlékeztet rá az elnök. – Az idei első összejövetelünket tekinthetjük elméleti, európai uniós kulturális politikai alapvetésnek. A következő alkalomakra a Mi kell Európának belőlünk? témakört tervezzük. Vagyis meghívunk olyan személyiségeket, akik például a Műpához hasonló művészeti központok kulcsfigurái. Szeretnénk megismerni a brüsszeli BOZAR, a barcelonai Auditorio művészeti igazgatóinak véleményét, hogy megtudjuk, mindaz, amit mi nagyon érdekesnek, fontosnak, vagy piacképesnek tartunk itt Magyarországon, azt miként értékeli Európa? Ezek a művészeti intézmények a kontinens legfőbb találkozási pontjai vagy útkereszteződései. Naponta világsztárok és pályakezdők fordulnak meg bennük. Nézzük meg az ő tükrükben, hogy kik vagyunk mi.”

Albert Mária

Finisben az előadó-művészeti törvény

Az utolsó általános, a színházi és a táncművészeti ágazattal közösen egyeztetés előtt véleményezték az készülő előadó-művészeti törvény legutóbbi szövegváltozatát a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége, a Magyar Zene- és Táncművészek Szakszervezetének (MZTSZ) képviselői, és a hivatásos énekarok egy-egy tagja.

A zenei szakmai szervezetek egy éven át folyamatosan egyeztettek a készülő előadó-művészeti törvényről. A nyár elején megvitatott szövegváltozattal kapcsolatban írásos észrevétel nem érkezett – jelentette be a tanácskozáson az MZTSZ főtárgya, Gyimesi László, a törvény egyik szövegezője.

Ezt úgy értékelte, hogy a zenei szervezetek alapvetően támogatják a törvényt, az augusztusban elkészült változattal kapcsolatban tehát a munkafolyamatot legalábbis a zenészek részéről lezárhatják. Az előadó-művészeti szervezetek működéséről, támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló törvény útja nyitott, bár a hivatalos dokumentumokban nem szerepel az őszi törvénykezési időszak tervei között – tette hozzá Gyimesi László.

Az augusztusban elkészült anyag már 90 százalékban tartalmazza valamennyi előadó-művészeti ág, így a zenészek módosítási javaslatait is. A törvény szövegének ilyen módosítása mellett a szabályozás által érintett minisztériumok is párhuzamosan elemzik és kritizálják a szöveget.

Tavasz helyett ősszel – Hiller István oktatási és kulturális miniszter egy korábbi kijelentése szerint novemberben –, vihető a parla-

ment elé a törvény, amelynek életbe lépéséhez a költségvetési törvény elfogadása szükséges. Gyimesi László szerint a tárcánál félre tették a törvény működtetéséhez szükséges 4 milliárd forintot, de a törvény novemberi elfogadása esetén is csak 2010-ben léphet hatályba. Ám konszenzussal akár már a 2009-re szóló költségvetési törvényben érvényesítheti a tárca ennek a keretnek felosztását.

Előzetes becslések alapján a finanszírozási lehetőségek, legalábbis a zenekaroknál (énekaroknál, kamara-szimfonikusoknál) csaknem 50 százalékkal bővíthet. Hosszabb távon pedig a társasági adótörvény módosítása után a 4 milliárdos keret akár 5 milliárdra is nőhet – Gyimesi László prognózisa szerint.

A vitában a határozott és határozatlan idejű foglalkoztatással kapcsolatban néhány kétértelmű vélemény is elhangzott. Határozott

ideig 5 évnél tovább nem lehet senkit alkalmazni az új szabályozás szerint, de ez nem a törvény szövegezőinek ötlete, hanem EU-s jogszabályok írják így elő. Többen – köztük a győri zenészek – felhívták a figyelmet arra, hogy a szakirányú végzettség kérdését pontosítani kellene, hiszen a bolognai képzési rend a felsőfokú tanulmányokat bachelor és master fokozatra bontja, ki kell deríteni, hogy a bachelor fokozat vajon megfelel-e a törvényi kritériumoknak. Ha például valaki a nyugdíj korhatárhoz közel jár, a végzettsége konzervatóriumi, ám hatalmas a gyakorlata és magas színvonalon dolgozik, vajon kötelezhető-e és milyen keretek között arra, hogy felsőfokú oklevelet szerezzen. Végül a vitában az kristályosodott ki, és Magi István, a törvény egyik szövegezője is ezt erősítette meg: lesznek indokolt esetek, amelyekben a munkáltató tehet kivételt.

Három együttes képviselői hangsúlyosan kérték egy korábbi szövegrész visszaállítását. A MÁV Szimfonikusok, a Magyar Telekom Szimfonikusok szószólói szerint a magáncégeknel fennáll a veszély, hogy váratlanul negatív üzleti döntést hoznak, egy csapásra megszűnhet a fenntartói háttér, nullához pedig a törvény adta keretből nulla támogatás adható. A Magyar Rádió zenei együtteseinek nevében is a passzus

visszaállítását kérték. Magi István is támogatta a szövegrész ismételt beemelését, bár hozzátette, hogy az önkormányzatokkal kötött közszolgáltatási szerződések valamelyest védik ezeket a zenei együtteseket is.

Az MR zenei együtteseinek folyamatos konfliktushelyzetét azonban a törvény semmiképp nem oldja meg. Az állami tulajdonú részvénytársaság kötelekében dolgozó zenekar, énekkar és gyermekkórus a jelenlegi keretben nem köthet önkormányzattal, privát támogatóval hosszú távú szerződést, ügyüket – ahogy ezt Karsai Péter (MDF) és Gulyás Dénes (Fidesz) képviselők többször is hangoztatták, másként, de sürgősen rendezni kell. (Mivel a tanácskozás célja a készülő törvényszöveg jóváhagyása volt, nem esett szó egy másik zenei együttes kivételes helyzetéről sem, ez pedig a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara, amelyet minden évadban az fenyeget, hogy működését be kell szüntetnie.)

Az Előadó-művészeti Tanács, amelyet 14 tagúnak irányoz elő a törvény, létrehozásának körülményeit is firtatták, továbbá azt is, hogy a vezetői kinevezésekhez összehívandó ad hoc szakmai bizottságok kiből állnak majd, mennyire lesz lobbi dolga vagy minisztériumi döntés következménye az összetételük. Előkerült az a kérdés is, hogy azok a zenei együttesek, amelyek színházi

szolgálatot is ellátnak, milyen szorzó alapján részesülhetnek majd támogatásból? A törvény – hangzott a válasz – minden ágazatban támogatja, hogy színházi és táncelőadásokon lehetőleg élő zene szóljon.

A támogatási mérték, amely nemcsak a koncertek mennyiségét, hanem az együttes létszámát is figyelembe veszi, milyen időponthoz kötött – érdeklődtek többen. Egyértelmű, hogy a pályázat beadásának dátumakor fennálló állapotot kell megjelölni. Számos részletproblémáról is szó esett, amelyeket a törvény nyilván nem fog megoldani, hiszen olyan szabályozás még soha, sehol nem született, amely mindenkinek egyaránt jó lenne.

A zenei szervezetek egyébként igen mértéktartónak és konstruktívnak mutatkoztak a törvénnyel kapcsolatban, mert tudják, hogy a társadalmi közeg jelenleg nem kedvez a nagyobb igények benyújtásának. Bár a muzsikuskok igen koncentrált munkát végeztek, a Magyar Dráma Napján Hiller István miniszter a törvény szövegének még csak egy olyan példányát mutathatta be ünnepélyes keretek között, amelyre még társadalmi vita vár. Hogy ez milyen gyorsan és milyen eredménnyel megy végbe – a lapzárta idején megjósolhatatlan.

Albert Mária

Gratulálunk!

2008-ban a hivatásos szimfonikus zenekarok és énekkarok társulatai titkos szavazással a következő muzsikuskoknak ítélték a 2007/2008 évad legjobb zenekari-, illetve énekkari művésze okleveleket:

AZ ÉVAD LEGJOBB ZENEKARI MŰVÉSZEI 2007/2008

Debreceni Filharmonikus Zenekar
MÁV Szimfonikus Zenekar
Magyar Rádió Szimfonikus Zenekar
Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar
Miskolci Szimfonikus Zenekar
Nemzeti Filharmonikus Zenekar

Győrfi Péter, kürtművész
Sándor János, klarinétművész
Berki Sándor, kürtművész
Reé György, klarinétművész
Ferenc Enikő kürtművész
Tóth László, trombitaművész

Pannon Filharmonikusok – Pécs
Szegedi Szimfonikus Zenekar
Savaria Szimfonikus Zenekar

Vörösné Udvardy Gizella, oboaművész
Kőrösi Györgyi, gordonkaművész
Bozsodi Lóránt, hegedűművész

AZ ÉVAD LEGJOBB ÉNEKKARI MŰVÉSZEI 2007/2008

Debreceni Kodály Kórus
Magyar Rádió Énekkar
Nemzeti Énekkar

Kurgyis Tamás
Komáromi Márton
Boros Sándor